

Opis systemu kontroli wewnętrznej

Bank Handlowy w Warszawie S.A. („Bank”) posiada system kontroli wewnętrznej, dostosowany do struktury organizacyjnej Banku, charakteru oraz profilu ryzyka i skali prowadzonej działalności. Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej jest w sposób trwały i spójny wbudowany w system zarządzania Bankiem, jako całości.

Cele systemu kontroli wewnętrznej.

Celem systemu kontroli wewnętrznej jest wspomaganie procesów decyzyjnych kierownictwa Banku przyczyniające się do zapewnienia osiągnięcia celów ogólnych systemu kontroli wewnętrznej, tj.:

- skuteczności i efektywności działania Banku,
- wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
- przestrzegania zasad zarządzaniem ryzykiem w Banku,
- zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi,

Rola Zarządu Banku, Rady Nadzorczej i Komitetu ds. Audytu.

Zarząd Banku jest odpowiedzialny za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnienie funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej w Banku oraz w podmiotach zależnych.

Zarząd Banku podejmuje działania mające na celu zapewnienie ciągłości i skuteczności działania mechanizmów kontroli wewnętrznej, które przyczynią się do zapewnienia, że cele systemu kontroli wewnętrznej zostaną zrealizowane, w szczególności przez zapewnienie ostrożnego i stabilnego prowadzenia działalności Banku poprzez odpowiednią kontrolę rodzajów ryzyka występujących w działalności Bankowej, wiarygodność przekazywanych informacji finansowych i niefinansowych, zapewnienie struktury organizacyjnej dostosowanej do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka i umożliwiającej skuteczne wykonywanie zadań, wprowadzanie niezbędnych korekt i udoskonaleń systemu zarządzania w przypadku zmiany wielkości profilu ryzyka w działalności Banku, czynników otoczenia gospodarczego, wykrycia nieprawidłowości w funkcjonowaniu systemu kontroli wewnętrznej oraz zapewnienie zgodności działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz wymaganiami wynikającymi z regulacji nadzorczych.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem skutecznego i adekwatnego systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia ich adekwatność i skuteczność uwzględniając adekwatność i skuteczność funkcji kontroli, komórki do spraw zgodności oraz Departamentu Audytu oraz ocenę stopnia efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności przez Bank. W tym zakresie Rada Nadzorcza wspierana jest w swoich funkcjach nadzorczych przez Komitet ds. Audytu oraz Komitet ds. Ryzyka i Kapitału. Komitet ds. Audytu sprawuje między innymi nadzór nad działalnością Departamentu Zgodności i Departamentu Audytu.

Rada Nadzorcza zatwierdza kryteria oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, zatwierdza zasady kategoryzacji nieprawidłowości zidentyfikowanych w ramach systemu kontroli wewnętrznej, dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli, w tym corocznej oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli, Departamentu Zgodności oraz Departamentu Audytu.

Przyjęty schemat organizacji trzech linii obrony w ramach struktury organizacyjnej Banku.

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej i system zarządzania ryzykiem zorganizowane są na trzech niezależnych poziomach:

- Poziom 1 - jednostki organizacyjne odpowiedzialne za prowadzenie działalności, z której wynika podejmowanie ryzyka oraz za zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku, jak również za identyfikowanie i raportowanie ryzyka do jednostek 2-giej linii,
- Poziom 2 - zarządzanie ryzykiem w jednostkach organizacyjnych, niezależnie od zarządzania ryzykiem na pierwszej linii, oraz działalność komórki do spraw zgodności; jednostki lub osoby odpowiedzialne za ustanawianie standardów zarządzania ryzykiem w zakresie identyfikowania, pomiaru lub oceny, ograniczania, kontroli, monitorowania i raportowania i nadzór nad mechanizmami kontrolnymi stosowanymi przez inne jednostki organizacyjne Banku w celu ograniczenia ryzyka,
- Poziom 3 - jednostka audytu wewnętrznego, odpowiedzialna za niezależną ocenę systemu zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej.

Funkcja kontroli, w tym najczęściej stosowane rodzaje mechanizmów kontrolnych i sposób ich niezależnego monitorowania.

Funkcja kontroli obejmuje:

- mechanizmy kontrole w procesach funkcjonujących w Banku, realizowane przez stanowiska, grupy ludzi lub jednostki organizacyjne odpowiedzialne za przestrzeganie mechanizmów kontrolnych,
- niezależne monitorowanie przestrzegania tych mechanizmów, w tym zwłaszcza niezależne testowanie, wykonywane przez dedykowane osoby lub wyspecjalizowane jednostki organizacyjne, polegające na badaniu, analizowaniu i ocenie wewnętrznych procesów i rekomendowaniu działań naprawczych do bieżących działań jednostek organizacyjnych Banku,
- raportowanie w ramach funkcji kontroli.

Stosowane przez Bank mechanizmy kontrolne obejmują: zasady, limity, procedury, podział obowiązków, system zatwierdzeń i autoryzacji, kontrolę dostępu, kontrolę fizyczną, proces ewidencji operacji finansowych i gospodarczych w systemie księgowym, sprawozdawczym i operacyjnym, inwentaryzację i uzgadnianie danych, dokumentowanie i analizę odstępstw, przekroczeń, odchyień i wyjątków, wskaźniki wydajności i jakości procesów, rozdzielność funkcji pomiaru, monitorowania i kontrolowania ryzyka od działalności operacyjnej, szkolenia, samokontrolę, niezależne mechanizmy kontrole realizowane przez wyodrębnione jednostki pierwszej linii obrony, niezależne mechanizmy kontrolne realizowane przez jednostki drugiej linii obrony, weryfikację jakości, autentyczności, poprawności, kompletności i integralności danych, automatyczne i półautomatyczne mechanizmy kontrolne, monitoring transakcji i klientów, monitoring zabezpieczeń fizycznych, listy funkcji kontrolnych, niezależne monitorowanie potwierdzeń transakcji, telefoniczne potwierdzanie transakcji, monitorowanie skarg i reklamacji, monitorowanie i eskalowanie problemów i działań naprawczych, weryfikacja i testowanie planów awaryjnych, mechanizmy kontrolne środowiska teleinformatycznego oraz system informacji zarządczej.

Umiejscowienie, zakres zadań, niezależność komórki do spraw zgodności i komórki audytu wewnętrznego.

Departament Zgodności oraz Departament Audytu stanowią wyodrębnione organizacyjnie jednostki działające w ramach struktury Banku, podlegające bezpośrednio Prezesowi Zarządu.

Osoby kierujące Departamentem Zgodności oraz Departamentem Audytu mają możliwość bezpośredniego komunikowania się oraz raportowania do Zarządu oraz Komitetu ds. Audytu.

Podstawowym celem komórki ds. zgodności jest zapewnienie zgodności działania Banku z przepisami prawa powszechnie obowiązującego i regulacjami nadzorczymi, mającymi zastosowanie do działalności Banku lub świadczonych przez Bank usług finansowych, wewnętrznymi aktami normatywnymi Banku oraz dostępnymi na rynku praktykami i standardami, także wypracowanymi w grupie Citi.

Rolą komórka ds. zgodności jest zapewnienie zgodności poprzez (1) monitorowanie pionowe stosowania mechanizmów kontrolnych przez 1 poziom obrony, w tym zwłaszcza kluczowych mechanizmów kontrolnych zapewniających zgodność na 1 poziomie obrony oraz stosowanie własnych mechanizmów kontrolnych 2 poziomu obrony oraz monitorowanie poziome stosowania tych mechanizmów oraz (2) zarządzanie ryzykiem braku zgodności. Procesy zarządzania ryzykiem braku zgodności obejmują: identyfikowanie, ocenę, kontrolę, monitorowanie wielkości i profilu ryzyka braku zgodności, testowanie, raportowanie

Podstawowym zadaniem Departamentu Audytu jest badanie i ocena w sposób niezależny i obiektywny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, oraz opiniowanie systemu zarządzania Bankiem, w tym skuteczności zarządzania ryzykiem związanym z działalnością Banku i podmiotów zależnych Banku.

Bank zapewnia niezależność Departamentu Audytu oraz Departamentu Zgodności poprzez stosowanie następujących mechanizmów:

- Zarząd i Rada Nadzorcza zatwierdzają regulaminy funkcjonowania Departamentu Audytu oraz Departamentu Monitoringu Zgodności,
- dyrektorzy Departamentów Audytu oraz Zgodności mają zapewniony bezpośredni kontakt z członkami Zarządu Banku i Rady Nadzorczej,
- dyrektorzy Departamentów Audytu oraz Zgodności lub osoby ich zastępujące uczestniczą w posiedzeniach Zarządu Banku,
- dyrektorzy Departamentów Audytu oraz Zgodności lub osoby ich zastępujące uczestniczą w posiedzeniach Rady Nadzorczej i Komitetu ds. Audytu, w przypadku gdy przedmiotem posiedzenia są zagadnienia związane z systemem kontroli wewnętrznej, w tym zapewnianiem zgodności, audytem wewnętrznym lub zarządzaniem ryzykiem,
- powołanie osób kierujących Departamentami Audytu oraz Zgodności odbywa się za zgodą Rady Nadzorczej,
- odwołanie dyrektorów Departamentów Audytu oraz Zgodności odbywa się za zgodą Rady Nadzorczej po uprzednim wysłuchaniu tych osób przez radę nadzorczą,
- szczegółowy tryb kontroli wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w komórce audytu wewnętrznego oraz komórce do spraw zgodności, zapewniający niezależność i obiektywizm wypełniania przez nich zadań oraz umożliwiający zatrudnianie osób o odpowiednich kwalifikacjach, doświadczeniu i umiejętnościach, o których mowa odpowiednio w § 40 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Ministra Finansów i Rozwoju z dnia 24 marca 2017 w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w Bankach.,
- mechanizmy chroniące pracowników Departamentu Audytu oraz Departamentu Zgodności przed nieuzasadnionym wypowiedzeniem umowy o pracę,
- w przypadku zmiany na stanowisku kierującego Departamentem Audytu lub Departamentem Zgodności Bank niezwłocznie informuje o tym Komisję Nadzoru Finansowego wraz ze wskazaniem przyczyny zmiany,

- Departament Audytu nie może być łączony z innymi komórkami organizacyjnymi, funkcjami i stanowiskami w Banku. Pracownicy tego departamentu nie mogą wykonywać innych obowiązków niż wynikające z jego regulaminowych zadań,
- Departament Zgodności nie może być łączony z innymi komórkami organizacyjnymi, funkcjami i stanowiskami w Banku. Pracownicy tego departamentu nie mogą wykonywać innych obowiązków niż wynikające z jego regulaminowych zadań.

Przyjęte kryteria adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej oraz zasady kategoryzacji nieprawidłowości.

Adekwatność i skuteczność systemu kontroli wewnętrznej oceniana jest z uwzględnieniem informacji zarządczych, raportów z procesu samooceny, oceny środowiska kontroli przedkładanej przez Departament Audytu oraz kryteriów skorelowanych z systemem ocen stosowanych w systemie kontroli wewnętrznej.

Zasady corocznej oceny skuteczności i adekwatności systemu kontroli wewnętrznej, dokonywanej przez Radę Nadzorczą.

Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli, w tym corocznej oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli, Departamentu Zgodności oraz Departamentu Audytu, na podstawie raportów przedkładanych Radzie w ramach systemu informacji zarządczej oraz opinii Komitetu ds. Audytu.